

Felipe Campos

Associació Educativa Itaca, l'illa de la Torrassa

Resum

L'Associació Educativa Itaca és una entitat sense ànim de lucre del barri de Collblanc-Torrassa de la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat. Va començar la seva tasca educativa el 1977 a través de l'educació en el lleure com espai vinculat a la parròquia; no va ser fins a l'any 1985 quan es va constituir com Associació Educativa. Amb el temps la seva actuació ha anat creixent, consolidant i ampliant, tot treballant des de l'acció social per tal de millorar el treball amb infants, joves i famílies del barri.

Paraules clau

Barri, Educació en el lleure, Inserció laboral, Persona, Projectes socials, Treball en xarxa

Associació Educativa Itaca, la isla de la Torrassa

La Associació Educativa Itaca es una entidad sin ánimo de lucro del barrio de Collblanc-Torrassa de la ciudad de L'Hospitalet de Llobregat. Comenzó su labor educativa en 1977 a través de la educación en el ocio como esparcimiento vinculado a la parroquia, y no fue hasta el año 1985 cuando se constituyó como Asociación Educativa. Con el tiempo su actuación ha ido creciendo, consolidando y ampliando, trabajando desde la acción social para mejorar el trabajo con niños, jóvenes y familias del barrio.

Palabras clave

Barrio, Educación en el tiempo libre, Inserción laboral, Persona, Proyectos sociales, Trabajo en red

Associació Educativa Itaca, the island of la Torrassa

The Associació Educativa Itaca is a non-profit organization located in the neighborhood of Collblanc-Torrassa, in the city l'Hospitalet de Llobregat (Barcelona). This educational organization was created in 1977 through leisure education, as a space linked to the parish and in 1985 it became an Educational Association. Its action field has been growing, consolidating and widening for years, working from the social action in order to improve the work with children, adolescents and families at the neighborhood.

Keywords

Neighborhood, Leisure education, Integration into work, Person, Social projects, Networking

Com citar aquest article:

Associació educativa Itaca. (2012).
"L'illa de la Torrassa". *Educació social*.
Revista d'Intervenció Socioeducativa, 50, pp 119-123

▲ Associació Educativa Itaca, l'illa de la Torrassa

L'*Associació Educativa Itaca* - Entitat d'Utilitat Pública és una entitat sense ànim de lucre del barri de Collblanc-Torrassa de la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat. Va començar la seva tasca educativa el 1977 a través de l'educació en el lleure com esplai vinculat a la parròquia; no va ser fins a l'any 1985 quan es va constituir com Associació Educativa. Amb el temps la seva actuació ha anat creixent, consolidant i ampliant, tot treballant des de l'acció social per tal de millorar el treball amb infants, joves i famílies del barri.

Actualment, les activitats, projectes socials i programes de l'*Associació Educativa Itaca* acullen 398 participants setmanals, que s'agrupen en diferents àmbits:

Servei Municipal de Petita infància: atén infants de 0 a 3 anys i les seves famílies a través dels serveis d'espai familiar, espai obert i espai respir.

Servei Municipal Projecte CLAU: atén infants de 3 a 12 anys, que no tenen referent adult fora de l'horari escolar; actualment, aquest projecte és present a les vuit escoles públiques i concertades del barri.

Centre obert, homologat per la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya i per la Xarxa de Centres Oberts de l'Ajuntament de L'Hospitalet de l'Àrea d'Infància, fa un treball acurat per infància en situació de risc social i vulnerabilitat; actualment es treballa amb 40 places diürnes al centre i s'atenen infants de 3 a 12 anys i inclou serveis de recollida escolar, reforç educatiu, activitats de lleure, suport psicològic i logopèdia, assessorament familiar...

Centre diari i Esplai: de dilluns a divendres i durant els caps de setmana i/o èpoques de vacances escolars on s'atenen infants i joves d'entre 3 a 18 anys per gaudir de l'educació en el lleure, tot treballant sobre els hàbits, competències i valors, propis del nostre centre i del sector del lleure.

Inserció laboral i assessorament: atén adolescents i joves de 16 a 25 anys, amb un projecte molt personalitzat de millora de l'ocupabilitat i acompanyament del seu procés de recerca activa de feina.

La diversitat d'activitats i àmbits d'intervenció és el resultat d'un procés constant de revisió de la tasca del centre, a la llum de l'ideari de l'entitat i de l'anàlisi de les necessitats del barri. Les persones que han format històricament part de l'entitat han tingut vocació i militància per canviar el món més proper, la realitat dels infants i joves del barri i la ciutat... això ha estat una de les claus determinants pel progrés com a institució. Aquesta preocupació per respondre a la transformació del barri ha estat vigent durant els 35 anys d'història de l'entitat, però de manera molt significativa s'ha deixat sentir durant els darrers deu anys

L'Associació Educativa Itaca com a entitat d'educació en el lleure i acció social, fonamenta la seva intervenció en cinc pilars: PERSONA, BARRI, SOCIETAT, ESTIL DE TREBALL i TARANNÀ. A *Itaca* entenem que la persona és sempre un fi en ella mateixa i mai pot ser convertida en un medi per cap altre fi. Creiem que la persona té capacitat per crear i dirigir lliurement la seva pròpia realització individual i col·lectiva i com aquesta capacitat de llibertat creix amb la maduració de la persona, i no té un únic camí de realització prèviament establerta.

No estem sols i no podem caure en l'error de creure que som els únics en fer la feina o, pitjor encara, que som els qui fem bé la feina. Totes les entitats formem part d'un barri, ric en molts casos d'un ampli teixit associatiu que formen un engranatge de serveis a la comunitat i als seus membres. És per aquest motiu que l'Associació Educativa Itaca parla del concepte de "barri educador", on els ciutadans i ciutadanes són conscients del fet que tots i totes, en totes les dimensions de la nostra vida, com agents educatius i com la nostra actitud i les nostres reflexions i accions formen part de la formació cívica dels nostres veïns i veïnes per aconseguir un barri més humà, amb més sentiments i més consciència col·lectiva. És per aquest motiu que com entitats que formem part d'una comunitat tenim la responsabilitat de generar a traves de les nostres accions:

- Un barri on tots els seus aspectes quotidians eduquen
- Un barri mogut per la convivència veïnal, on aquesta es gesta en la seva xarxa social, places, carrers, parcs, escoles, instituts, serveis, empreses, administracions públiques i responsables polítics.
- Un barri capaç de donar resposta, com a comunitat, a les necessitats dels seus veïns i veïnes.
- Un barri políticament madur on hom participi activament de l'organització social i de la vida de la comunitat sigui quina sigui la seva procedència, edat, gènere, religió o orientació sexual.
- Un barri que asseguri la igualtat de condicions i oportunitats de tots els veïns i veïnes, en especial dels infants, adolescents i joves.

Per aquest motiu, t'adones en el dia a dia del paper fonamental de la nostra tasca educativa al barri i a la ciutat, important en la mesura que aporta una manera alternativa de passar el temps lliure, dotant de sentit aquest espai vital dels infants i joves.

L'educació en el lleure és, doncs, el nostre motor i l'eina que ens facilita la realització d'activitats planificades i realitzades de manera autònoma que incideixen en el desenvolupament humà de les persones. Aquest espai i temps compartit aporta actituds i comportaments ètics, a més d'una sèrie de valors necessaris per a la convivència i escassos en la societat actual.

El desenvolupament de les entitats d'intervenció social depèn en gran mesura de la capacitat d'establir aliances, formar xarxes, crear massa crítica de manera conjunta amb altres organitzacions amb les que es comparteixin

senyals d'identitat i interessos; és per aquest motiu que l'*Associació Educativa Itaca* forma part de diferents òrgans de participació i representació, a través del seu equip d'educadors i educadores o la mateixa direcció del centre. A destacar, la Comissió de Festes i la Comissió d'Entitats de la Torrassa concretament en l'àrea d'esports i lleure on recolzem i participem de les reflexions sobre el disseny del futur, una cop finalitzat el Pla Integral i el desplegament de la segona versió de la Llei de Barris; cal destacar la incorporació de la direcció general de l'entitat a la vicepresidència de la Comissió de Festes, càrrec que va ratificar durant aquest 2011, un fet que demostra el compromís i treball amb el barri.

A escala de comissions de ciutat, participem tant en la regidoria d'educació amb el Projecte Educatiu de Ciutat i les comissions territorials del Pla Educatiu d'Entorn o en la Regidoria de Benestar Social en les reunions de xarxa d'infància per a la gestió del Projecte CLAU, del Servei Municipal de Petita Infància o en la xarxa de centres oberts de la ciutat de L'Hospitalet. Cal destacar la nostra presència al Consell Municipal de Cooperació en qualitat de vocal, la participació en el Consell Municipal de Discapacitats o la vicepresidència en el Consell de l'Esplai i Agrupaments de la ciutat.

La cooperació
permet sumar les
capacitats i també
els recursos de
cadascuna, tot
aprofitant-los
millor i
completant-los

Gràcies al treball en xarxa, podem multiplicar els recursos disponibles. La cooperació permet sumar les capacitats i també els recursos de cadascuna, tot aprofitant-los millor i completant-los. És, doncs, el treball en xarxa l'eina més poderosa per desenvolupar canvis amb major incidència en educació en el lleure i l'acció social, ja que no es tracta només d'una manera diferent de treballar, sinó que requereix canvis entre els professionals, voluntaris i les organitzacions del Tercer Sector. Des de l'Associació Educativa Itaca, aquest concepte s'estructura com a resposta a la necessitat de superar les deficiències que el sistema davant les necessitats dels infants, adolescents i joves en la societat actual.

Forma part del nostre ADN, la voluntat de servei i com el centre de la nostra tasca és sempre la persona, en especial en les etapes d'infantesa, adolescència i joventut amb especial sensibilitat i aposta decidida pels febles i pobres. Cal ara més que mai un consum responsable dels recursos limitats dels quals disposem, sent conscients de les dificultats que pateixen molts conciutadans i que els impossibiliten accedir a aquests recursos.

A l'*Associació Educativa Itaca*, treballem sota *lev motif*, "entitat sostenible" i amb això volem dir, que no es tracta de prescindir dels medis que fan possible la nostra tasca sinó de fer les coses amb els recursos necessaris i adequats, però sense "malbaratar" i assegurant un nivell alt de qualitat, buscant un equilibri sostenible entre qualitat i quantitat d'acord amb la consciència de la limitació dels recursos disponibles, tant a escala mundial com de la pròpia entitat, on els recursos són un mitjà i no una finalitat.

I per últim, un dels pilars fonamentals, l'equip que fa possible l'*Associació Educativa Itaca*, un projecte de persones que en la seva suma esdevenen una realitat, un projecte que neix de les persones, de la societat civil del barri i la ciutat.

Un projecte que treballa diàriament de dilluns a dissabte per transformar la realitat dels infants, adolescents, joves i famílies, de les realitats més properes, lluitant contra l'exclusió social a través de l'educació en el lleure i altres eines socials, per la igualtat d'oportunitats i per donar veu aquells que no la tenen.

Aquests són els nostres objectius i el nostre compromís, compartits i treballats per tot l'equip educatiu del centre:

- Seguir posant la persona al centre de tota la nostra activitat, especialment les més vulnerables.
- Defensar amb més força una societat en la qual els drets socials de totes les persones siguin reals i efectius
- Educar i fer créixer els infants i joves en els valors democràtics de la solidaritat i l'equitat per construir una societat més conscienciada, crítica i cohesionada
- Prestar especial atenció als nous rostres de la pobresa generats per la crisi econòmica, i augmentar els nostres esforços per estar més a prop de qui més ho necessita.

És l'equip de professionals, voluntaris i voluntàries, estudiants en pràctiques, veïns i veïnes... tots són els que fan efectiu i transformen en treball diari tot el suport que rep l'entitat al llarg de l'any i aporten valor afegit i riquesa a les actuacions de l'entitat al barri i a la ciutat.

En el conjunt de projectes i en els diferents entorns de treball es tracta de promoure la participació i l'intercanvi de les persones; en definitiva, de generar un entorn en què el compromís individual enforteixi i es transformi en realitat social "tangibile" en la vida dels infants i joves. En definitiva, professionals i voluntaris al centre, són còmplices de somnis i vivències comunes.

Felipe Campos i Rubio
www.itacaelsvents.org